

**Lenkijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Ukrainos parlamentų pirmininkų
bendra deklaracija
dėl parlamentinio bendradarbiavimo saugumo srityje stiprinimo,
atsižvelgiant į Rusijos toliau eskaluojamą agresijos karą prieš Ukrainą
Balstogė, 2024 m. birželio 11 d.**

Mes, Lenkijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Ukrainos parlamentų pirmininkai, pripažindami Rusijos agresijos karo keliamą grėsmę esamai regiono, Europos, transatlantinei ir pasaulinei tvarkai ir pasiryžę stiprinti Lenkijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos vaidmenį rūpinantis saugumu Vidurio ir Rytų Europoje ir remiant Ukrainą:

palankiai vertiname drąsą ir didvyrišką Ukrainos piliečių bei ginkluotųjų pajėgų kovą ir pasiaukojimą, už Ukrainos laisvę paaukotas gyvybes, bei toliau kovojančių su Rusijos ginkluota agresija žmonių drąsą ir didvyriškumą; ryžtingai siekiame užtikrinti, kad šiuo metu, kai visuomenės dėmesys dažnai krypsta į kitus neatidėliotinus klausimus, pasaulis nepamirštų Ukrainos,

smerkiame pažeidžiant Jungtinių Tautų Chartiją vykdomus hibridinius Kremliaus veiksmus, kibernetinius išpuolius ir dezinformaciją, nukreiptus prieš teisę ir demokratinėmis vertybėmis pagrįstą tarptautinę tvarką; smerkiame Baltarusijos, Irano ir Šiaurės Korėjos režimus, kurie karinėmis priemonėmis remia Rusiją,

pritariame, kad V. Putino karo mašinos sustabdyti esamų Rusijos Federacijai taikomų sankcijų nepakanka ir kad būtina gerokai stiprinti sankcijas ir veiksmingai kovoti su jų apeidinėjimu,

manome, kad tvarios taikos Europoje užtikrinimo sąlyga – Ukrainos narystė euroatlantinėse struktūrose; tikimės, kad liepos mėn. vyksiančio NATO aukščiausiojo lygio susitikimo Vašingtone metu bus nubrėžtos negrįžtamos Ukrainos kelio į narystę gairės,

įsipareigojame tęsti darbą ties dvišaliais susitarimais dėl bendradarbiavimo saugumo srityje ir jų įgyvendinimu vadovaujantis Didžiojo septyneto (G7) deklaracija; teikiame prioritetą įsipareigojimui teikti Ukrainai ilgalaikę karinę pagalbą. Itin svarbia laikome visapusišką paramą stiprinant Ukrainos pajėgumus kovai su Rusijos agresijos karu, taip pat iniciatyvas, kuriomis siekiama užtikrinti skubų ginklų ir šaudmenų tiekimą Ukrainos ginkluotosioms pajėgoms,

palankiai vertiname galimybę įsteigti bendrą NATO ir Ukrainos gynybos mokymo, analizės ir švietimo centrą Lenkijoje, kad Ukraina galėtų dalytis savo kovos su Rusija patirtimi. Tai savo ruožtu padės stiprinti NATO pajėgumus ir užtikrinti Ukrainos ginkluotųjų pajėgų sąveikumą su NATO pajėgomis,

palankiai vertiname JAV Kongreso sprendimą suteikti Ukrainai finansinės paramos paketą, kuriuo bus gerokai padidinti jos gynybos pajėgumai,

pripažįstame, kad karo veiksmai veiksmingesni tuomet, kai nenustatome mūsų teikiamos paramos apribojimų. Pakartotinai pažymime, kad Ukraina turi teisę gintis pagal tarptautinę teisę ir kad tokia gynyba taip pat apima teisę smogti į teisėtus karinius taikinius Rusijos teritorijoje. Ukrainai turi būti suteikta galimybė atremti iš Rusijos ir iš okupuotų Ukrainos teritorijų vykdomas atakas. Palankiai vertiname tai, kad vis daugiau sąjungininkų teikia karinę paramą Ukrainai. Estija, Latvija, Lietuva ir Lenkija ir toliau tęs tokios paramos teikimą,

palankiai vertiname dalies valstybių pasirengimą prisijungti prie tarptautinės koalicijos ir joms tinkamu laiku siųsti instruktorius į Ukrainą Ukrainos kariuomenės mokymams. Pripažįstame, kad reikšmingas padėties paaštrėjimas, keliantis grėsmę Ukrainos valstybingumui, pareikalaus ryžtingesnių proukrainietiškos koalicijos veiksmų,

remiame Ukrainos prezidento Volodymyro Zelenskio taikos formulę. Mūsų valstybių vadovai yra pasirengę dalyvauti Pasauliniame aukščiausiojo lygio Ukrainos taikos susitikime Šveicarijoje. Raginame prisijungti visas valstybes, gerbiančias JT Chartijos principus ir tikslus. Manome, kad planuojamas aukščiausiojo lygio Ukrainos taikos susitikimas – tai parama visuotinėms valstybių suvereniteto ir teritorinio vientisumo vertybėms ir kartu galimybė spręsti Rusijos agresijos poveikio pasauliui klausimą, įskaitant aprūpinimo maistu ir branduolinės saugos klausimus,

pritariame, kad Ukrainos derybos su Europos Sąjunga dėl stojimo yra strateginis Ukrainos ir Europos Sąjungos tikslas, todėl būtina surengti pirmąją tarpvyriausybinių konferenciją dėl stojimo derybų su Ukraina ne vėliau kaip 2024 m. birželio mėn. Lenkija, Estija, Latvija ir Lietuva remia Ukrainą ir yra pasirengusios pasidalyti savo 20 metų narystės Europos Sąjungoje patirtimi,

atsižvelgdami į bendrą mūsų valstybių, Europos ir pasaulio interesą ir susirūpinę dėl mūsų bendro saugumo, bendradarbiaudami nuolat pabrėšime ir stengsimės didinti Rytų aspekto svarbą visuomenėje, ES ir transatlantiniuose formatuose,

esame pasirengę nuolatiniam intensyviam mūsų valstybių bendradarbiavimui ir taikysime visas turimas parlamentinės diplomatijos priemones, siekdami atremti plintančią Rusijos neoimperialistinės politikos grėsmę. Teigiame, kad ši politika kelia didžiausią iššūkį saugumui nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos,

tvirtai tikime, kad kolektyvinės Lenkijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Ukrainos pastangos turi lemiamos reikšmės kovojant su Rusijos grėsme ir užtikrinant regiono saugumą. Atkreipiame dėmesį į Lenkijos, Baltijos valstybių ir Ukrainos kultūros grandinės iniciatyvą, kuria siekiama toliau stiprinti mūsų bendrą istoriją ir kultūra pagrįstą bendradarbiavimą ir suartinti mūsų visuomenes,

raginame vietos valdžios institucijas stiprinti bendradarbiavimą įgyvendinant įvairias vietos iniciatyvas, įskaitant tarpvalstybinius projektus, kuriais būtų siekiama skatinti bendrą mūsų tautų ir visuomenių gerovę. Esame įsitikinę, kad siekiant užtikrinti atsparumą priešiškų valstybių keliamoms grėsmėms itin svarbu sukurti tvirtą ekonominį, energetinį, infrastruktūrinį ir skaitmeninį pagrindą,

visapusiškai remiame visas socialines ir vietos iniciatyvas, kuriomis stiprinami kultūriniai ir istoriniai mūsų valstybių žmonių ryšiai ir įgalinamas jaunimas. Manome, kad šiais neramiais geopolitinio nestabilumo laikais itin svarbu ugdyti kolektyvinės atsakomybės už regiono saugumą ir gerovę jausmą ir stiprinti socialinį solidarumą.

Szymon Hołownia
Lenkijos Respublikos
Seimo maršalka

Lauri Hussar
Estijos Respublikos
Rygikogo pirmininkas

Daiga Mieriņa
Latvijos Respublikos
Saeimos pirmininkė

Viktorija Čmilytė-Nielsen
Lietuvos Respublikos
Seimo Pirmininkė

Ruslanas Stefančiukas
Ukrainos Aukščiausiosios Rados
Pirmininkas